

Пропозиції
Пенсійного фонду України до проєкту Закону України
“Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення належних
соціальних гарантій громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської
катастрофи, на виконання рішення Конституційного Суду України”,
внесеного народними депутатами України Королевською Н.Ю.,
Солодом Ю.В. та іншими
реєстр. номер 1117 від 29 серпня 2019 року

1. Пенсійний фонд України не підтримує прийняття законопроекту у запропонованій редакції.

2. Реалізація акта потребуватиме додаткових фінансових витрат за рахунок бюджету Пенсійного фонду України та Державного бюджету.

Положення законопроекту не забезпечені реальними джерелами їх фінансування, всупереч частині третій статті 91 Регламенту Верховної Ради України до законопроекту, прийняття якого призведе до змін показників бюджету, суб'єктом права законодавчої ініціативи не додано фінансово-економічні обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Згідно із статтею 22 Загальної декларації прав людини розміри соціальних виплат і допомоги встановлюються з урахуванням фінансових можливостей держави. Європейський суд з прав людини у рішенні від 9 жовтня 1979 р. у справі „Ейрі проти Ірландії” констатував, що здійснення соціально-економічних прав людини значною мірою залежить від становища в державах, особливо фінансового.

В Рішенні від 07 листопада 2018 р. № 9-р/2018 Конституційний Суд України у справі щодо конституційності пункту 7 розділу II Закону України “Про запобігання фінансової катастрофи та створення передумов для економічного зростання в Україні” зазначив, що фінансування соціальних та інших зобов'язань держави має бути реальним та здійснюватися відповідно до її фінансово-економічних можливостей. За юридичною позицією Конституційного Суду України у разі значного погіршення фінансово-економічної ситуації, виникнення умов воєнного або надзвичайного стану, необхідності забезпечення національної безпеки України, модернізації системи соціального захисту тощо держава може здійснити відповідний перерозподіл своїх видатків з метою збереження справедливого балансу між інтересами особи та суспільства (пункт 2.2 Рішення).

На тому, що наявні ресурси держави та її соціальні зобов'язання є взаємозалежними, наголошено і в актах міжнародного права з питань захисту прав і свобод людини і громадянина, таких як Загальна декларація прав людини 1948 року, Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права 1966 року.

Європейський суд з прав людини у рішенні від 29 червня 2006 року у справі “Пантелесенко проти України” зазначив, що стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод гарантує наявність на національному рівні

засобу правового захисту для реалізації прав і свобод, у якій би формі вони не забезпечувалися у національному правовому полі. Суд також підкреслив, що засіб юридичного захисту має бути ефективним, як на практиці, так і за законом.

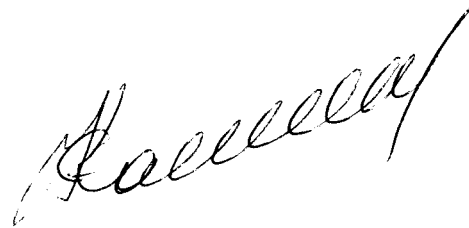
При вирішенні справи “Каїч та інші проти Хорватії” (рішення від 17 липня 2008 року), Європейський Суд з прав людини вказав, що для Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод було б неприйнятно, якби стаття 13 декларувала право на ефективний засіб захисту, але без його практичного застосування. Таким чином, обов’язковим є практичне застосування ефективного механізму захисту. Протилежний підхід суперечитиме принципу верховенства права.

Європейський суд з прав людини зазначив, що межі дії позитивного обов’язку повинні тлумачитися таким чином, щоб не накладати нереальний (неможливий) або непропорційний тягар на органи державної влади (справи “Федіна проти України”, “Осман проти Сполученого Королівства”, “Еплбі та інші проти Сполученого Королівства”, “Пол і Одрі Едвардс проти Сполученого Королівства”, “Озгюр Гюндем проти Туреччини” та ін.).

В особливих умовах використання державних коштів, прийняття законодавчої пропозиції потребує врахування думки Міністерства фінансів України щодо можливості забезпечення її реальними фінансовими ресурсами.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

«13» _____ 2019 р.

Є. КАПІНУС